

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Хемија 7, уџбеник за седми разред основне школе, на хрватском језику и писму, аутора Миомира Ранђеловића и Мирјане Марковић, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Kemija 7, udžbenik za sedmi razred osnovne škole*, превод уџбеника истих аутора на српском језику и ћириличком писму, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00587/2019-07 од 23.01.2020. године.

Уџбеник обухвата осам тематских целина: Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас; Хемијска лабораторија; Атоми и хемијски елементи; Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења; Хомогене и хетерогене смеше; Хемијске реакције и хемијске једначине; Израчунавања у хемији; Водоник и кисеоник и њихова једињења, соли.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које је потребно исправити:

- На насловници недостаје упутство за преузимање е-уџбеника и СІР-каталогизација.
- У тексту под насловом *Uvodna riječ* на три места реч *satovima* треба испрвити у *satima*.
У трећој реченици реч *stječete* треба исправити у *stječeš*.
У првој реченици у другом пасусу *Pitamo se* треба исправити у *Pitaš se*.
Последњу реченицу *Krenimo zajedno magijom otkrića!* треба исправити у *Zapošnimo zajedno čaroliju otkrivanja!*
- На почетку уџбеника у *Sadržaju* предзадњи наслов *Rječnik pojмова* треба исправити у *Rječnik manje poznatih riječi*.
- У последњој реченици на 10. стр. погрешно је растављена реч на крају реда *pridonijeli (pri-do-nije-li)* и треба исправити *rokusalne tehnike* у *rokusne tehnike*.
- У реченици испод дефиниције на 11. стр. реч *satovima* треба исправити у *satima*, као и у тексту испод слике.
- На 12. страници у тексту испод треће слике реч *korištenje* треба исправити у *uporabu*.
- На 12. стр. на крају петог реда у другом пасусу реч у загради *rokusalni* треба исправити у *rokusni*.
- На 12. стр. у другој реченици другог пасуса под поднасловом *Primjena kemije u svakidašnjem životu* реч *insekata* треба исправити у *kukaca*.

У тексту испод треће слике на 12. стр. реч *korištenje* треба исправити у *uporabu*.

- На 13. стр. у тексту испод слика реч *domaćinstva* треба исправити у *kućanstva*.
- На 14. стр. у тексту под насловом *Poznati kemičari* на два места у тексту и испод слике име *Sima* треба исправити у *Simo*.
- На 15. стр. наслов текста у горњем делу станице *Nakon učenja ove lekcije moći ćete:* треба исправити у *Nakon učenja ove lekcije moći ćeš:* Исту грешку треба исправити и на следећим странама: 10, 26, 30, 33, 42,47, 53, 55, 60, 70, 73, 76,80, 84, 96, 101, 105, 117, 120, 130, 137, 141, 150, 154, 156, 158, 161, 170, 175, 180, 183, 186, 189, 193, 195,

Прву реченицу у лекцији *Na satovima Fizike već je rečeno da sve što je u prirodi naziva materijom.* треба исправити у *Na satima Fizike već je rečeno da sve što je u prirodi nazivamo materijom.*

У другом пасусу испод дефиниције реч *satovima* треба исправити у *satima*.

- На 20. стр. у тексту реченицу под бројем 4. треба исправити у
4. *Opis pokusnog rada (postupaka koje ste koristili)*
- На 23. стр. у 10. задатку реченицу под d) треба исправити у
d) *poboljšanje roda pšenice uporabom različitih kemijskih sredstava koja će suzbiti korov na njivama _____ i _____.*
- На 27. стр. у првој реченици испод поднаслова реч *rokusalni* треба исправити у *rokusni*.
У првој реченици испод табеле *s pomoću* треба исправити у *romoću*.
- На 29. стр. у тексту под насловом у првој реченици *s pomoću* треба исправити у *romoću* . У четвртој реду прву реч у загради (*rokusalna*) треба исправити у (*rokusna*)
- На 30. стр. у другој реченици реч *je su* треба писати састављено *jesu* У првој реченици под поднасловом *Fizikalna svojstva tvari s pomoću* треба исправити у *romoću*. У другом пасусу почетак друге реченице *Na satovima...* треба исправити у *Na satima*.
- На 31. стр. у задњој реченици под поднасловом *Fizikalna svojstva tvari* реч *rokusalne* треба исправити у *rokusne*.
- На 39. стр. у трећем реду у 9. задатку реч *s pomoću* треба исправити у *romoću*.
- На 45. стр. у тексту под насловом *Poznati kemičari* погрешно је растављена реч *poslije* (правилно је *po-slije*) на крају реда.
- На 59. стр. у тексту под насловом *Ukratko sledeće речи* треба написати састављено: *Dmitrij, nalaze, elementi*, а иза скраћенице у трећем реду треба ставити тачку: *tj.*
- На 63. стр. код појма *Elektronskim formulama s pomoću* треба исправити у *romoću*
- *Proton (r+)* треба исправити у (*p+*)

- На 67. стр. на почетку 9. и 10. задатка S помоћу треба исправити у Помоћу.
- На 70. стр. у задњој реченици другог пасуса...brojem elektrona promatranom elementu. .. треба исправити у brojem elektrona u promatranom elementu.
- На 75. стр. у рубрици Ukratko почетак треће реченице Oni mogu da postignu raspored... треба исправити у Oni mogu postići raspored...
- На 77. стр. у рубрици Demonstracijski pokus у делу текста Opis rada s помоћу треба исправити у помоћу.
- На 82. стр. у рубрици Demonstracijski pokus у делу текста Opis rada у четвртом реду провјетреној треба исправити у прозраченој.
- На 84. стр. у првој реченици Pogledaj sledeće треба исправити у Pogledaj sljedeće.
- На 86. стр у задњој реченици треба написати састављено реч погрешком.
- На 91. стр. у 10. задатку topljiv u vodi треба исправити у topljiva u vodi.
- На 92. стр. у 11. задатку реч podacima треба исправити у podacima.
На почетку 13. и 14. задатка Na crti треба исправити у Na crtu
- На 93. стр. у 15. задатку текст под словом b) треба преместити испод слике.
У 16. задатку под а) и b) podvuci треба исправити у podcrtaj.
- На 99. стр. у две дефиниције и у тексту испод друге дефиниције s помоћу треба исправити у помоћу.
- На 112. стр. треба исправити текст испод прве слике у Destilirana voda
- На 113. стр. у рубрици Zanimljivost реч satovima треба исправити у satima.
- На 114. стр. у тексту под поднасловом Parametri који описују зрак реч Celzijeva треба исправити у Celzijevih
- На 124. стр у задњој реченици првог пасуса Srpski jezik i književnost треба исправити у Hrvatsko jezik i književnost
У другом пасусу у четвртом реду muzičkim djelima треба исправити у glazbenim djelima.
У тексту под насловом Značaj vode под поднасловом Kako se hidrirati? Прву реченицу у првом пасусу Uvijek nosi bočicu s vodom. треба исправити у Uvijek nosi bočicu vode.
У другом пасусу Jedi svježe voće s dosta vode u sebi. треба исправити у Jedi svježe voće s velikim udjelom vode. Крај друге реченице ...nemaš naviku da je često piješ треба исправити у ... je nemaš naviku često piti.
У трећем пасусу ...nakon fizičke aktivnosti треба исправити у ...nakon tjelesne aktivnosti.

- На 158. стр. у предпоследњој реченици s помоћу треба исправити у помоћу.
- На 179. стр. у рубрици Pitanja i zadatci у 1. задатку s помоћу треба исправити у помоћу.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Комисија Завода је у Стручном мишљењу о рукопису превода другог наставног средства – Лабораторијске вежбе са задацима из хемије за седми разред основне школе констатовала следеће:

Извршена је анализа рукописа превода другог наставног средства Хемија 7 - Радна свеска са збирком задатака, за седми разред основне школе, на хрватском језику и писму, аутора Миомира Ранђеловића и Мирјане Марковић, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Kemija 7 – Radna sveska sa zbirkom zadataka, za sedmi razred osnovne škole*, превод Радне биљежнице истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00587/2019-07 од 23.01.2020. године.

Друго наставно средство – Радна свеска обухвата осам тематских целина: Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас; Хемијска лабораторија; Атоми и хемијски елементи; Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења; Хомогене и хетерогене смеше; Хемијске реакције и хемијске једначине; Израчунавања у хемији; Водоник и кисеоник и њихова једињења, соли.

Анализиран је стандард 4 – Језик другог наставног средства је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

- На 8. и 9. страни реч satovima треба исправити у satima у 4., 5. и 6. задатку.
- На 11. стр. у 2. задатку реч satovima треба исправити у satima

- На 13. стр у 3 задатку почетак реченице S помоћу треба исправити у Помоћи.
- На 22. стр. под бројем 15. реч provjetrena треба исправити у prozračena
- На 136 стр. у 2. задатку s помоћу треба исправити у помоћи.
- На 148. стр. у другој реченици s помоћу треба исправити у помоћи.
- На 160. стр. у 3. задатку s помоћу треба исправити у помоћи.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.